

Nedeľa Deviatnik

31.1.2021

Mt 20,1-16

Kráľovstvo nebeské je podobné človeku hospodárovi, ktorý vyšiel na úsvite najat' si robotníkov na vinicu. ²Zjednal robotníkov za denár na deň a poslal ich na vinicu. ³O deviatej hodine vyšiel zase a videl, že iní stoja, zaháľajúc na námestí. ⁴A povedal im: Chod'te aj vy na vinicu, a čo bude spravodlivé, dám vám. ⁵A oni šli. Keď potom vyšiel o dvanástej a o tretej poobede, urobil podobne. ⁶A keď vyšiel o piatej večer, našiel tam iných stát', i povedal im: Čo tu stojíte, zaháľajúc celý deň? ⁷Odpovedali mu: Nikto nás nenajal. Povedal im: Chod'te aj vy na vinicu [a čo bude spravodlivé, dostanete]. ⁸Keď sa zvečeralo, povedal pán vinice svojmu šafárovi: Zavolaj robotníkov a vyplať ich, počnúc od posledných až do prvých. ⁹Prišli tí, čo boli najatí o piatej hodine večer, a dostali po denári. ¹⁰Keď prišli prví, mysleli si, že dostanú viac, ale aj oni dostali po denári. ¹¹A keď dostali, reptali proti hospodárovi: ¹²Títo poslední pracovali hodinu, a urobil si ich rovnými s nami, ktorí sme znášali bremeno dňa i páľavu slnka. ¹³On však odpovedal jednému z nich: Priateľ, nekrivdím ti; či si sa nezjednal so mnou za denár? ¹⁴Vezmi, čo je tvoje, a chod'! Ja však tomuto poslednému chcem dať toľko ako tebe. ¹⁵Či nemám právo urobiť so svojím, čo chcem? A či zazeráš na mňa preto, že som dobrý? ¹⁶Tak budú poslední prvými a prví poslednými, [lebo mnoho je povolaných, ale málo vyvolených].

Suspírium:

Daj sily zaprieť sa a zdržať úpadku

tak dostať víťazstva odmenu presladvú.

V čistote života, v čom pohľad najvyšší

Daj sily zostať nám, Pane náš Ježiši. Amen

Milí bratia, milé sestry, nedeľa Deviatnik sa nachádza uprostred slávnostnej polovice cirkevného roku. Hlahol vianočných zvonov už ustal a my sa pomaly presunieme do pôstneho obdobia. Prejdeme z obdobia pripomínajúceho narodenie Pána Ježiša Krista, do obdobia hovoriaceho o Jeho smrti a vzkriesení.

Obe významné udalosti zo života Pána Ježiša Krista úzko súvisia aj z našimi životmi, pretože hovoria o Božej milosti, pre ktorú nám Hospodin poslal svojho Syna a o Božej milosti, pre ktorú ho vzkriesil z mŕtvych, aby nás zachránil z večnej smrti.

Nuž a o tejto obrovskej milosti potrebujeme počúvať každý deň nášho života. Každú chvíľu sa potrebujeme zamýšľať nad tým, že Boží Syn z nesmiernej lásky a milosti podstúpil smrť na kríži. Možno sa nám zdá, že nedeľu čo nedeľu počúvame o tom istom. No my to potrebujeme počuť. Nie len každú nedeľu, ale každý deň. Pán Boh nám ešte dáva čas milosti no my nevieme ako dlho potrvá. Nevieme kedy nastane deň keď sa stretne s Božím Synom tvárou v tvár.

Preto potrebujeme počuť o milosti aby sme sa zamysleli nad svojim životom a uvedomili si, že to nie je len tak prijímať od Pána Boha lásku a milosrdenstvo. Aby sme si uvedomili, že i my musíme činiť milosrdenstvo. Nenadarmo Pán Ježiš svojim hovorí: „Milosrdenstvo chcem nie obeť.“ Nuž teda nie obeť, pretože On sám Boží Syn sa obetoval za nás. No milosrdní byť môžeme a máme veď to je viditeľným znamením, že sme Kristovi, že mu patrime. Milosť, milosrdenstvo, jedno bez druhého nemôže existovať.

Preto nám i dnešná nedeľa hovorí o Božej milosti, o nezaslúženej Božej milosti, pre ktorú nám Pán Boh dáva tú najvyššiu možnú odmenu – večný život v Božom kráľovstve. Je to odmena, ktorú si naozaj nikto, ale nikto z nás nezaslúži. O odmene sme čítali i v našom evanjeliu. A práve tu sme počuli, že Pán Ježiš odmeňuje podľa vlastných kritérií. Nie podľa zásluh a hodností.

V našom svete, je prirodzené, že každý z nás očakáva za určitú prácu, určitú odmenu. Väčšinou sa pláca počíta podľa odpracovaných hodín a teda v súvislosti z naším prečítaným podobenstvom by sme asi čakali, že tí pracovníci, ktorých si Pán najal ako prvých dostanú za vykonanú prácu aj najvyššiu odmenu. A logicky tí čo prišli poslední najnižšiu. Aj podľa židovskej tradície zdôrazňovala myšlienka mzdy rozdielne hodnotenie podľa vykonanej práce. A túto myšlienku Pán Ježiš zásadne odmieta, ale spája ju s Božou dobrotou.

Tak nás Písmo Sväté neustále učí a ukazuje nám na rozdiel medzi ľudským a Božím zmýšľaním. Keď teda podobenstvo hovorí o práci na vinici, hovorí o tom, že aj **nás Pán Ježiš Kristus najal na svoju vinicu**. Nemyslí tým ale len tak obyčajnú prácu, ani obyčajnú vinicu. K tejto vinici je totiž pripodobnený celý náš život v nasledovaní Pána Ježiša Krista. Teda cesta za ním. A nie každý na ňu vykročí v rovnakom čase.

Čítali sme teda o hospodárovi, ktorý niekoľko krát v priebehu dňa vyšiel na ulicu a najímal robotníkov na svoju vinicu. Keď sa zvečerilo pán si robotníkov zavolať a vyplatil ich počnúc od posledných až po prvých. A práve tu nám poukázal na ten zásadný rozdiel v zmýšľaní. Veď keby vyplatil najprv prvých a tak ďalej až po posledných, nikto by sa nepohoršoval nad jeho rozhodnutím dať všetkým rovnakú odmenu. No môžeme sa vlastne my ľudia pohoršovať nad spôsobom, akým Pán odmeňuje svojich verných. Pán Boh si predsa každého jedného z nás najíma individuálne a je len na ňom ako nás odmení.

Preto sa i pán z podobenstva rozhodol inak ako by sme čakali. Vyplatil najprv tých, ktorí prišli poslední. Dostali jeden denár. Prirodzene, že tí ktorí pracovali skôr a znášali páľavu slnka čakali väčšiu odmenu. Keď dostali rovnako, cítili sa ukrivdení. No pán na reptanie odpovedá: „Priateľ nekrivdím ti, či si sa nezjednal so mnou za denár? Vezmi čo je tvoje a choď! Ja však tomuto poslednému chcem dať toľko čo tebe.“

Evanjelista Matúš tu teda hovorí, že poslední budú prví a prví budú poslední. Preto sme si mohli všimnúť dôraz na poradie v akom boli robotníci prijatí do práce. Písmo Sväté poukazuje na to, ako sa Božia dobrota obracia proti nároku na odmenu tých, ktorí boli prví. Skutočnosť, že prví vôbec nemajú prednosť pred poslednými, je vyjadrená tým, že ani len v poradí pri vyplácaní nedostanú svoju mzdu ako prví. Tak budú prví poslednými a poslední prvými, a nikto nebude mať výhodu, pretože Božia dobrota je väčšia, ako tieto naše rozdiely.

Tu vidíme, ako ani celé pozemské myslenie nie je schopné pochopiť slová Pána Ježiša Krista. On totiž hovorí, že každá odmena za dobro, ktoré v živote vykonáme je vlastne Božou milosťou, ktorú si nijako sami zo seba nezaslúžime.

To o čom sa v podobenstve hovorí, zhrnieme najlepšie tak, keď si uvedomíme že je o Božej dobrote a milosti, pred ktorou zlyhávajú všetky naše meradlá.

Tu sa teda môžeme pýtať, ako by sme si mohli nárokovať odmenu za to, že spravíme niečo dobré. Veď predsa nerobíme nič prevratné, lebo všetko čo robíme, robíme len z milosti Božej. My nasledujeme len príklad, ktorý nám zanechal Pán Ježiš Kristus. Nerobíme nič viac, no ani nič menej.

Len On nás uspôsobuje k dobru. Sami zo seba by sme neboli schopní niečoho takého. A to práve preto, že náš vzťah s Pánom Bohom je narušený hriechom. Aj keď sme boli stvorení na dobrý obraz Boží hriešnosť ho v nás potlačila hlboko do úzadia a len Pán Ježiš Kristus má moc aby ho v nás znovu objavil. Nuž teda aký nárok na odmenu za dobre prežitý život človeka?

No Pán Ježiš Kristus aj napriek tomu toto ľudské očakávanie schvaľuje, ale ho aj radikálne ruší. On sám predsa zaslúbil svojim verným tú najvyššiu odmenu. Písmo Sväté nám na mnohých miestach hovorí, že Pán Boh nenechá neodmenenou ani jednu službu človeka. Naša odmena je v nebesiach a už z povedaného nám vyplýva, že to nie sú ani žiadne naše dobré skutky, ale jedine viera v Pána Ježiša Krista, ktorá nás k tejto odmene dovedie.

Darmo by sa teda starší a skúsenejší vo viere povyšovali nad tými mladšími nič by im to nebolo platné lebo všetci sa jasne dohodli aká bude odmena. Oni však môžu a majú byť príkladom pre mladších a menej skúsených a nie len slovom, ale i svojimi životmi ich učiť a privádzať na cestu za Pánom Ježišom Kristom. A aj mladí by mali v pokore prijímať všetko čo je im odovzdávané. Veď predsa spravodlivý Pán chce dať všetkým rovnako a teda aj tomu poslednému dá toľko čo tomu prvému.

Aj keď sme povedali, že nie je dôležitý čas kedy nastúpime na túto neľahkú a úzku cestu, no myslím si, že nie je správne tento prvý krok ani odkladať. Mnohí z nás si teda myslia, že ešte majú kopec času, veď samo naše podobenstvo hovorí, že je predsa jedno kedy nastúpime do služby. Či v mladosti, či na sklonku svojho života. No to teda nie je jedno, pretože my nevieme ani dňa, ani hodiny kedy príde čas odmeny. Jediné čo môžeme urobiť, je byť vždy pripravení. Amen

Modlitba

Bože náš, s dôverou v Tvoje milosrdenstvo prichádzame k Tebe s vďakyvzdaním i s prosbou. Ďakujeme Ti za svetlo pravdy, spásy a života, ktoré preniklo až k nám. Ďakujeme Ti za ochranu a pomoc, ktorú si nám až dosiaľ preukazoval. Takto sme mohli vykonať to málo dobra, ktoré sme urobili. Ďakujeme Ti aj za tento deň, za chvíle, ktoré sme strávili v Tvojom dome, keď si nás uistil o prítomnosti svojej lásky a milosti. Prosíme Ťa za našu cirkev, ktorá je spoločenstvom Tvojich vyznavačov, za slovo života, ktoré nás dvíha a posilňuje. Veď ju a spravuj Duchom Svätým. Rozhojni Kristovu sebaobetujúcu lásku medzi nami. Daj ochotnosti k bratskej službe darmi, ktorými si nás obohatil a ktoré nám v hojnej miere stále dávaš. Vyšli pracovníkov na svoju roľu, aby sa Tvoje slovo zvestovalo vo všetkých rečiach a naplnilo celú zem, aby Tvoje meno bolo oslavované ústami všetkých ľudí dobrej vôle. V pokore stojíme pred Tebou a prosíme: Vypočuj nás, Pane! Amen.

Piesne: ES: 190, 352